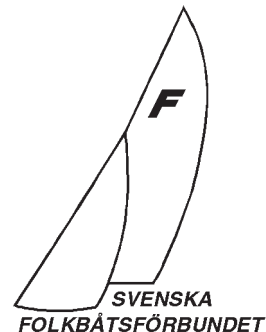

Folkbåtsnytt

NYHETSREV FRÅN SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET, SFF • NO 2/NOV 2018

ORDFÖRANDESPALTEN

Ännu en gång får jag inleda höstens Folkbåtsnytt med att sommaren varit perfekt för segling. Denna gång är det dessutom statistiskt säkerställt. Så fint seglingsväder har vi inte haft i ”mannaminne”.

Säsongen inleddes litet ovanligt med en tur till Jägerpris i Danmark där svåger Björn-Axel Johansson och jag seglade Hantverkarcupen tillsammans med Sverigebekantingen John Wulff med sin klassiskt röda båt Sulajma. Vi hade väldigt trevligt med John och seglade överraskande bra också. Mycket danskt ”hygge” på kvällarna hans med. En finfin start på säsongen.

För oss Folkbåtsseglare var ju annars den stora höjdpunkten det kombinerade SMet och Guldpokalen. I Stockholm fick vi en värdig avslutning med Höstrasta. Det känns väldigt trevligt att tänka tillbaka på våra sommaraktiviteter nu när kvicksilvret drar sig ned mot 2 graderstrecket.

Simrishamn Segelsällskap hade tagit sig an två seglingar och gjorde det med bravur! Med Folkbåtsentusiasterna Lars-Gustaf Dahl och Pehr-Ola Pehrsson i spetsen fungerade allting till det bästa. Ett litet udda inslag var att i princip all mat ingick i startavgiften. Således spisade seglarna tillsammans och det blev många trevliga diskussioner mellan seglarna på väg till och från buffén.

Seglingsmässigt blev det överraskande många förhållanden. Under SM var det Walther Furthmann från Tyskland med besättning som lyckades bäst. Tätt inpå kom den rutinerade Folkbåtssegelaren Hans Hamel med kompisen Jerry Håkansson och dotter Lina och de kan således titulera sig Svenska Mästare 2018. I och med den titeln kommer nu Hans ifatt Folkbåtslegendaren Tomas Jeppsson, från just Simrishamns SS,

Donald och Alexander Bratt

och de båda har nu fyra SM-vinster var. Stort grattis till SM-vinnarna!

Guldpokalen blev ovanligt dramatisk och Sören Kästel med besättning kunde knappt gå förbi Per Buch den sista seglingen. Hans Hamel gjorde skäl för sin SM-titel och kunde bli bäste svensk på en tredje plats. Antagligen den bästa svenska placeringen på 24 år. 1994 kom Hans trea i Malmö.

Jag har lovat att ”göra en pudel”, då min förra ledare kåserade över Folkbåtspolitiken på ett oaktsamt sätt. Tyvärr var mitt exempel illa valt och jag har skrivit en parallell artikel i det här numret där jag låter företaget Folke-masts initiativtagare Bjarne Marcussen komma till tals. Jag har också varit i kontakt med svenska Benns och konkurrenten i Danmark John Mast för att göra en heltäckande jämförelse. Hoppas att läsaren därmed får en rättvisande bild av Folkbåtens aluminiummastens leverantörer.

VI provade ett nytt koncept i år. ”Årets Folkis 2018” delades ut för första gången och det tillföll Svante Svensson med motiveringen ”för sitt oförtröttliga

och osjälviska arbete att göra Svenska Mästerskapen i Halmstad under jubileumsåret 2017 till en succé”. Stort grattis, Svante! Vill skall försöka fortsätta att uppmärksamma extraordinära insatser för Folkbåten utanför kappseglingsbanan kommande år också.

Om vi blickar framåt till 2019, så kommer nya spännande evenemang. Guldpokalen är planerad till 6-10 augusti och arrangeras av Sejlklubben Bugten Aarhus. Svenska Mästerskapet kommer att hållas i Stockholm av Stockholms Segelsällskap på sjön Mälaren (se separat artikel). Även våra vänner i San Francisco har hört av sig. Datumet är satta till 29 september – 4 oktober. Passa på att anmäla intresse så snart som möjligt till Hans Torlén eller mig. Vi brukar få två båtar och kan eventuellt förhandla oss till en tredje. Det finns redan en anmäld.

Nu gäller det att vårda båten under vintern så att hon är tipp-topp till vårens utmaningar. Vi ses under pressen!

*Seglarhälsningar, DONALD
F-SWE-1358 Sjöjungfrun*

ÅRSAVGIFTEN 2018/20189

Nu är höst och vinter här, båtarna är uppe på land och vilar upp sig, det är dags för den årliga medlemsavgiften. Bifogat finner Du ett inbetalningskort avseende årsavgiften 2018/2019. Årsavgiften är oförändrad 300:- varav 30:- går vidare till din flottilj.

Du som redan betalat avgiften har fått ett överkorsat inbetalningskort.

Du kan också köpa en standert för 150:-

VI TACKAR VÅRA SPONSORER 2018

Stolp-Ekeby
Träbåtsrenovering

BRATT
TRADING

The worlds leading brands of professional hair tools gathered under one roof

DELLENSTEDTS MÅLERI AB

dellenstedtsmaleri@outlook.com • 0709-22 12 32

Sail Österlen

Simrishamns Segelsällskap

Partners sid. 11

"Tillsammans skapar vi Sveriges bästa båtförsäkringar"

Erik, en av våra 247 000 delägare.

 Svenska Sjö
Båtförsäkring på mina villkor

Sponsorer till SM 2019

Vi söker nu generösa sponsorer inför 2019. Du som läser detta har kanske en arbetsgivare eller rentav ett eget företag som kan vara intresserad av att bli presenterad i Folkbåtsnytt under året och synas på Förbundets hemsida, kostnaden för detta är endast 3.000 kronor/lår. Vi tar även gärna emot attraktiva nyttosaker som kan vara lämpliga till prisbordet. Tänk kreativt, kanske din gast eller varför inte din granne kan vara en presumtiv sponsor.

Kontakta gärna undertecknad för ytterligare information.

SVANTE SVENSSON

RASTA – ett legendariskt kappseglingscentrum. Nästa års SM går vid Rasta. Himla kul tycker vi som varit med några år i branschen och upplevt så mycket spännande och kul vid Rasta. Se här - en tillbakablick och några skrönor om seglingarna på sjön Mälaren i allmänhet, och på Björkfjärden vid Rasta i synnerhet.

Aktuella planer för årets SM finner du på Hans Torléns artikel i denna tidning, så dessa rader får mer bli en allmän blick runt om i geografien och historien.

Mälaren är alltså en insjö som sträcker sig från Stockholm i öster till Köping i väster, 80 nautiska mil som är fulla av öar, sund, slott och herresäten. Och dricksvatten – minst 2 miljoner människor dricker Mälaren, och utloppet via Norrström i Stockholm lär vara Sveriges 6:e vattenrikaste vattendrag. Bad finns det gott om, även mitt inne i Stockholm, och när borgarråden ska imponera på utländska gäster vid Stads huset klunkar dom i sig ett glas vatten direkt från kajen. Ett himmelrike för långfärdsskrinnarna på vintern – det ultimata mandomspövet är att klämma Köping–Stockholm på en dag, 12 landmil alltså. Först fryser dom små insjöarna, sedan Mälaren, och sist Saltsjön. Så kommer snön, sen mildvädret och så körs allt i repris.

”Grodhavet” brukar det heta när lätt påstrukna saltsjösegelare ska visa sig märkvärdiga. Men här finns faktiskt några riktigt fina kappseglingstvatten, och att tursegla på Mälaren går inte heller av för hackor. Kappseglas görs det flitigt på Västeråsfjärden, Ekoln vid Uppsala, och även på mer udda platser som Riddarfjärden mitt i Stockholm. Sist men inte minst på Björkfjärden, där Stockholms Segelsällskaps klubbhamn Rasta ligger. Björkfjärden, eller ”Björken” som vi garvade kappsegelare säger, är ett klassiskt kappseglingstvatten i Stockholm. Björken ligger straxt norr om Södertälje, och 13 n m från Hammarbyslussen i Stockholm, och är stor nog för att gott och väl rymma en Guldpokalbana om 2 nm längd på alla ledder. Kommer du landvägen kommunalt är det ca 1 timmes resa med tunnelbana plus buss in förbi kungens

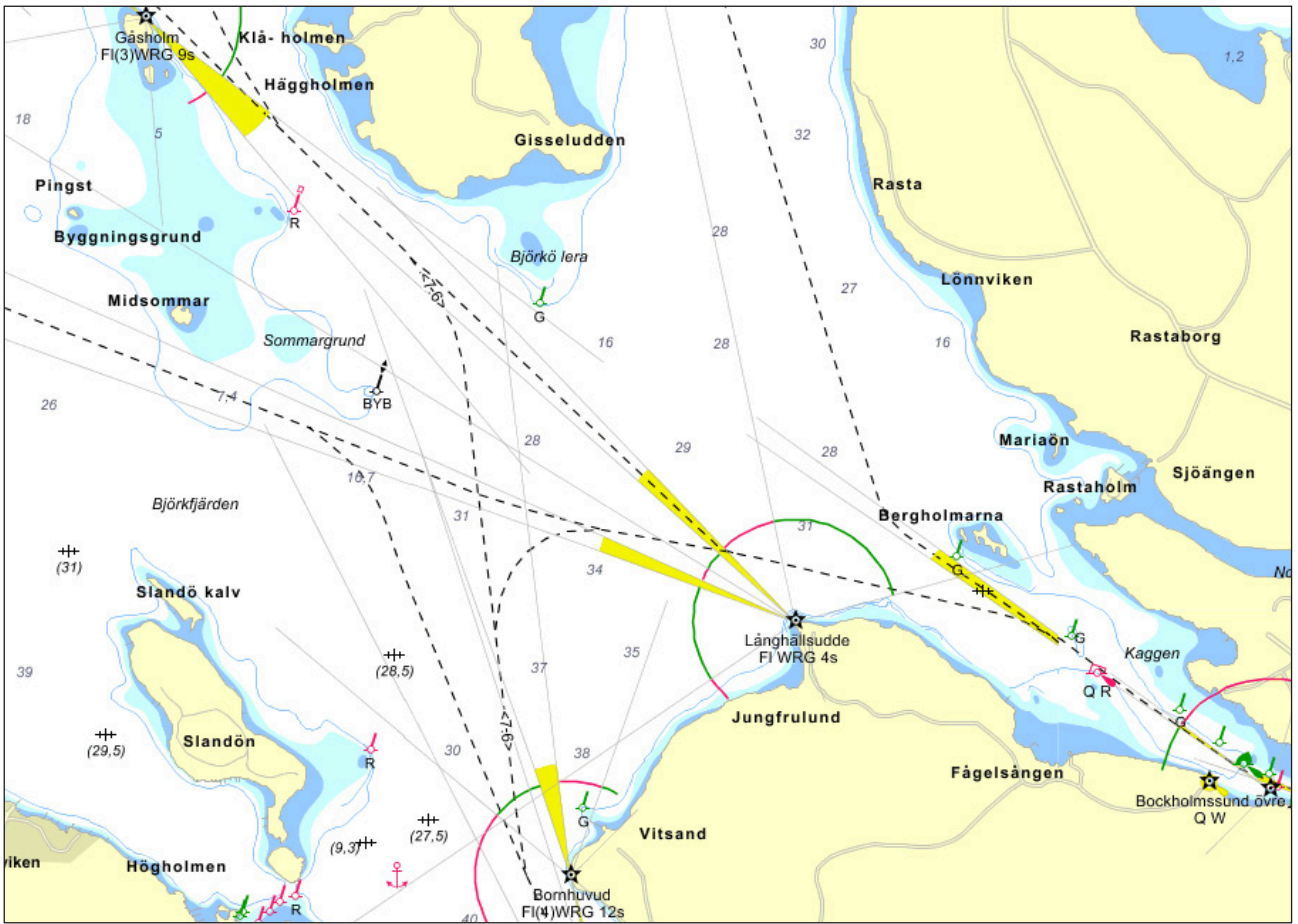
Drottningholm och du är framme. Eller med bil också via färjan från Slagsta till Ekerö – en genväg om du kommer söderifrån. Fast vännen Olle sa att det tog lika lång tid att plippra in färjans app som att köra runt via Stockholm Själv har jag många fina minnen från kappseglandet på Mälaren och på Björken. Vid Rasta seglades tidigare regattorna ”Höstrasta” och ”Vårasta”, med mycket stora fält av både jollar och kölbåtar. Jag började min kappseglingsskariär i en egenbyggd OK-jolle, en klass som då samlade stora fält. Till Rasta tog man sig med hjälp av ”släp”. De större försäkringsbolagen hade rejäla motorbåtar som fungerade som följevåtar på dom större regattorna. Man ordnade också släp till dom större regattorna. Vårt släp avgick från Lidingö på fredagskvällen, en lång lina matades ut, och där hängde sig jollar och segelkanoter på allteftersom man passerade Vikingarnas SS, Årsta SS, Göta SS, Stockholms SS och alla klubbar längs vägen. Det kunde bli stökigt med alla jollar och linor när Hammarbyslussen passerades, men annars satt man ganska bra i sin OK-jolle tills man anlände och kunde sätta upp sitt tält i mörkret vid Rasta. Dom som kom mer norrifrån, från Strandliden vid Hässelby t ex hade inga släp, men brukade ta genvägen under den låga bron vid Drottningholm. Där klev man ur jollen, lutade ner den, tog tag i masttoppen och drog den på sidan under bron på den leriga lilla stranden under bron. Så reste man jollen och seglade lugnt vidare, eller kunde ansluta till något släp om man hade tur. En minnesvärd regatta var när det var OS-uttagning i Finnjolle. Ca 100 finnjollar,

50 OK-jollar och ett hundratal kölbåtar fyllde Björken. Vid lämärket dog vinden och 250 båtar skulle runda samtidigt – oj vilket liv det var. Stockholms SS’ legendariska tävlingsledaren Lasse ”Lövas” Lövgren hade nog lite snärjigt då.

En annan hemresa blev minnesvärd. Höstrasta var avklarad, och ett släp hem med ca 30 jollar och segelkanoter segade sig hemåt på söndagskvällen i höstmörkret. Lite ruggigt, men ganska mysigt att sitta och kura i sittbrunnen – jag vill minnas att det låg någon pokal under däck också. Utanför Ekerö Kyrka brast linan, eller om någon knut gick upp. Vilken röra det blev innan släpet så småningom retts ut i mörkret och färden kunde fortsätta. Efter nerslussning till Saltsjön anlände man framåt midnatt till Vikingarna och kunde uppiggad men något sömnig ta sig till plugget på måndagmorgonen. Ja, det var friska tag. Sedermera blev det ju Folkbåt och många Rastaregattor, men det får jag nog dra en annan gång. Tyvärr har ju deltagarantalet generellt sett minskat för entypseglandet, men man håller fortfarande igång vid Rasta. Mest ett centrum för Neptunkryssare och Mälarbåtar, medan Folkbåtarna har varit svaga på Mälaren de senaste åren. Desto roligare var det när vi åter tog oss till Rasta i höstas och hade en mycket trevlig helg. Och att få segla ett SM på Björken känns mycket kul. Förhoppningsvis tar sig många dit också längre ifrån än vi Stockholmare. Rasta och Björken är en fin kombination för ett SM, och sommarstaden Stockholm går inte av för hackor.

ANDERS O

Rastaholm, hamn och värdshus.

SKÅNE

Höst, höst, höst. Nu börjar det, med att avsluta en osedvanligt lång och intressant sommar, med såväl ett väl genomfört SM och en Goldpokal i Skåne (läs Simrishamn).

Till de båda arrangemangen anmälades 35 deltagare till SM:et, och 39 till Goldpokalen.

Antalet deltagare till SM:et torde vara det högsta, under de senaste åren. Till GP var endast 39 deltagare anmälda, ett relativt sett, ovanligt lågt deltagarantal.

Det förtjänar att noteras, att efter två års förberedelser, var de båda arrangemangen mycket välordnade. Dessvärre var inte vindarna lika ”välordnade”, inget som kan lägga arrangören till last. Mer härom i en separat artikel.

Intresset för ett deltagande i SM och GP var stort och präglades, under hela försommaren, med träningsseg-

lingar varje veckoslut, omväxlande med ett flertal inbjudningsseglingar, arrangerade av Ystads Segelsällskap.

Dessvärre var intresset koncentrerat till Ystadregionen, ett deltagande från Öresundsregionen uteblev helt.

Trots det stora intresse som fanns, inledningsvis inför SM:et och GP:et deltog endast 5 båtar från Skånes Folkbåtsflottilj, i de båda arrangemangen.

En kraftigt bidragande orsak, till det låga antalet deltagare, är enligt min bedömning, och är alltfört, problem med att få ihop besättning.

Av dessa fem deltagande båtar från Ystad, blev SWE 408, Wilma, en träbåt byggd 1954, d.v.s. 64 år gammal, 17:e båt på SM:et och 19:e båt på GP:en. Och sålunda bästa båt från flottiljen.

Det visar med all önskvärd tydlighet, som jag även framhållit i tidigare sammanhang, att väl underhållna och

välseglande båtar, är utomordentligt kompetenta, för att deltaga i ”stora” sammanhang.

Det förtjänar att nämnas, att Wilma såldes direkt efter seglingarna, till England (London), och kommer förmodligen att segla på Themsen ?

Wilma är den andra träbåten som försvinner från Ystad i närtid, den föregående, SWE 1321 såldes till Estland för några år sedan. Denna båts vidare öden är för mig obekanta.

Som vanligt avser vi att hålla ett par sammankomster i Ystad, under vinterhalvåret, där vi träffas och ”ljuger” lite för varandra, i anslutning till något lämpligt föredrag.

Skånes Folkbåtsflottilj
HÅKAN HÅKANSSON
SWE 1363 Sea Travel

Folkemast – ny aktör på aluminiummastfronten

Som nämndes i ledaren har det tillkommit en ny tillverkare av alu-masten till Folkbåten. Bjarne Marcussen heter initiativtagaren till Folkemast. Bjarne går i svarmål till ledaren i förra Folkbåtsnytt och det bästa är väl att han kommer till tals själv.

”Nej jeg forstår nok ikke din pointe med en leder som skal starte diskussion på et falsk grundlag.

Min mast er 100% designet og produceret i Danmark. Jeg forstår ikke at du som grundlag for din leder beskæftiger dig med rygter??

Du skriver at masten er væsentligt dyrere end John og Benn. Det er ikke korrekt, den er alt andet lige på samme pris eller billigere end Johns.

Du skriver at masten strider mod folkebådens ide. Du skulle måske hellere skrive at på afgørende punkter er den netop i henhold til folkebådens ide, masten forsøger jo, med rimelig succes, at eftergøre træmastens egenskaber hvilket andre aluminiums maste overhovedet ikke kommer i nærheden af.

Denne mast er udviklet i overensstemmelse med klassereglerne med størst mulig kopiering af træmastens egenskaber og udseende.

Jeg håber du vil skrive lidt om det næste gang, og du er velkommen til yderligere oplysninger hos mig i stedet for rygter.”

Ja, det är såklart bättre att gå till källan och inte förmedla rykten.

För att ändå balansera artikeln har jag också varit i kontakt med Benns och med John Mast. Jag har kollat prisnivåerna för standardmaste enligt tabellen nedan. Både Folkemast och John Mast har dock ett flertal tillbehör, som gör masten mer användbar och, naturligtvis dyrare – det är bara att kontakta tillverkarna, så får man mer detaljer.

John Mast lät hälsa att om vi går ihop några stycken svenska köpare återkommer de gärna med ”en go pris”.

Benns ser ut att ha något färre masttillbehör, men det kanske går att fixa. De puffar för en spirbom i aluminium också.

Sammantaget ser man ju, precis som Bjarne skriver, att de danska masterna ligger prisade mot varandra. Benns blir i sammanhanget billigare. Där slår svenska kronans värde hårt. Den danska kronan kostar för tillfället ca 1,45. Varför det är på detta viset kan man också diskutera, men det gör sig sannolikt bättre i andra tidningar.

Det är roligt att vi numera har tre tillverkare som tycker det är värt att satsa på Folkbåten.

Benns
<https://www.benns.se/>

Folkemast
<http://folkemast.dk/>

John Mast
<http://www.johnmast.dk/>

Hälsningar,
DONALD

Mastoch bom standard inkl moms

	Benns (SEK)	Folkemast (DKK)	John Mast (DKK)
Mast	32990	31250	29975
löpande rigg	2155	1875	1994
Stående rigg	6930	4375	4775
Bom	6845	8125	8813
Summa DKK	33738	45625	45556
Summa SEK	48920	66156	66057

Sail Österlen

Simrishamns Segelsällskap

Simrishamns Segelsällskap stod under den gångna sommaren som värd för dels SM Nordisk Folkbåt, dels the Nordic Folkboat Gold Cup Regatta, eller Guldpokalen som det åtråvärda vandringspriset och även regattan brukar benämnas i dagligt tal. Det samlade evenemanget Sail Österlen omfattade tio dagar i juli med sju dagars kappsegling och många tillfällen för seglare att mellan seglingarna att träffa likasinnade från när och fjärran. På land tillhandahölls dagligen frukost med möjlighet att göra sitt eget matpaket och middag. Kvällstid var klubbens bar öppen i regattatältet med VM-fotbollens matcher på storbildsskärm.

SM Nordisk Folkbåt 2018 – Sparbanken Syd Race

SM-regattan samlade hela 35 båtar från fem nationer. Förutom 21 svenska båtar deltog från Danmark fyra, från Tyskland fem, från Finland fyra och från Estland en båt. Efter sedvanlig besiktning och registrering av deltagande båtar invigdes regattan under onsdagskvällen med buffé till toner av Simris-

hamns musikkår. Liksom på många andra platser bjöd sommaren även i Simrishamn på varmt och soligt väder. Regattan avgjordes genom åtta banseglingar under torsdag-lördag i omväxlande, huvudsakligen lätta, vindar.

Vem som skulle vinna regattan var ovisst in i det sista. Slutligen stod Walter Furthmann, Yacht-Club Strande, med Wolfgang Heck och Hans Christian Mrowka i tyska båten Paula som segrare. På samma slutpoäng placerade sig Jerry Håkansson, Hans Hamel och Lina Hamel, Karlsamns Segelsällskap, med NOA och blev därmed svenska mästare. Peter Wrahme och Henrik Uppström, Karlskrona Segelsällskap, med Amicitia kom trea och erövrade silvertecknen, medan fjärdeplatsen och bronstecknen gick till Anders Cederblad, Segelsällskapet Vikingarna, med Ola Schwarz och Daniel Nerhagen i Slaghöken 2. Hans Hamel erövrade därmed sitt fjärde SM-tecken i klassen och har nu lika många som Thomas Jeppsson, Simrishamns Segelsällskap. Prisutdelning förrättades vid lördagens regattamiddag, till vilken Anders Olsen och en månghövdad skara svenska folk-

båtsglare uppskattat underhåll med sång och musik. Lika uppskattat var då Per Arne Johansson med gitarr framförde sin "Folkbåt blues". Kvällen avslutades med dans till inhyrd orkester.

Gold Cup

Som de flesta folkbåtsfantaster väl känner till, men kanske inte alla, är Nordic Folkboat Gold Cup, Senator Hagelstein Memory Prize, ett ytterst värdefullt pokal av guld, ett vandringspris ursprungligen uppsatt av Consul Hans Hagelstein, Lübeck-Travemünde, till minne av hans fader Senator Alfred Hagelstein i syfte att främja internationell kappsegling och vänskap mellan skandinaviska och tyska seglare i klassen Nordisk Folkbåt. Med hänsyn till pokalens värde förvaras den i bankvalv utom i samband med den årliga Gold Cup-regattan och endast den som varit med vid en Gold Cup-regatta har därmed sett pokalen med egna ögon. Enligt statuterna tilldelas pokalen den klubb som vinnande båt i regattan representerar. Den klubb som tilldelats pokalen sex gånger erövrar den för gott.

Den första Gold Cup-regattan ägde

De fyra bäst placerade besättningarna vid SM-regattan 2018. Foto: Sail Österlen

Guldpokalen i Sverige. Foto: Sail Österlen

rum i Travemünde 1963. Københavns Amatør-Sejlkлуб erövrade pokalen för gott i Kertemünde 1974 och valde då att sätta upp den på nytt. Därefter har Kertemünde Sejlkлуб erövrat den för gott såväl 1982 i Simrishamn som 1994 i Malmö och vid varje tillfälle valt att sätta upp den på nytt. Gold Cup har hittills delats ut vid 56 tillfällen och därav 18 gånger till Kertemünde Sejlkлуб, som sedan pokalen senast återuppsattes tilldelats den fem gånger. Klubben hade därför inför årets Gold Cup-regatta möjlighet att för tredje gången erövra priset för gott. Endast vid ett tillfälle har Gold Cup tilldelats en svensk klubb, nämligen Sølvesborgs Segelsällskap, som tilldelades pokalen efter att Peter Sohl, Per Arne Johansson och Anders Nilsson med Skruv vunnit Gold Cup-regattan 1978 i Malmö.

Nordic Folkboat Gold Cup Regatta 2018

Gold Cup-regattan 2018 invigdes på söndagskvällen med buffé och bleckblåsmusik. Sammanlagt 39 båtar från sex nationer deltog i regattan; förutom 16 svenska båtar nio från Danmark, sju från Tyskland, fem från Finland och en från vardera Estland och Storbritannien. Några båtar som deltagit i SM hade fallit bort, medan några nya hade tillkommit. Gold Cup-statuterna föreskriver att kappseglingarna ska avgöras på ganska långa banor, varför sju race var planerade för måndag-tisdag och torsdag-fredag med onsdagen som reservdag. Samtliga race genomfördes i vindar som växlade i såväl riktning som styrka.

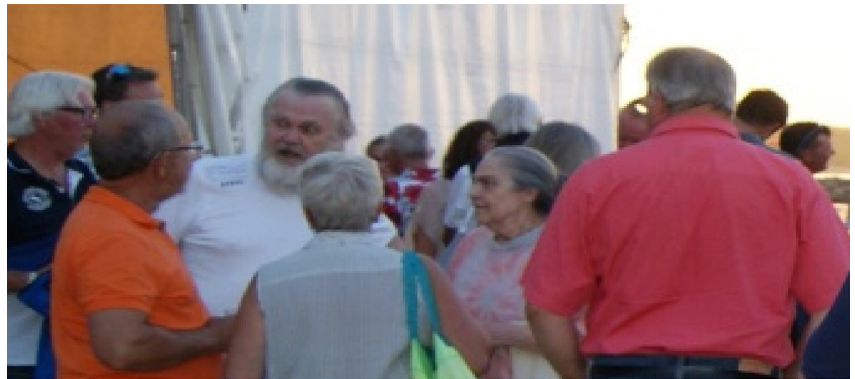
Resultatmässigt var det danskt i topp. Cirkeline, Hellerup Sejlkлуб, med

Søren Kæstel och Erik Andersen, denna gång med Alex Lindegaard, lyckades upprepa sin bedrift i Niendorf 2013 och vann regattan knappt före Gepeline, Kertemünde Sejlkлуб, med Per Buch, Per Puck och Hans Schultz, som tidigare vunnit regattan vid tre tillfällen. Därmed fick Hellerup Sejlkлуб sin andra inteckning i den åtråvärda pokalen, medan Kertemünde Sejlkлуб på nytt får försöka att för tredje gången erövra pokalen för gott. Bästa svenska båt NOA, Karlshamns Segelsällskap, med Jerry Håkansson, Hans Hamel och Lars Persson, placerade sig på en hedervärd tredjeplats, medan fjärdeplatsen intogs av tyska deltagarna Walther Furthmann, Wolfgang Heck och Hans Christian Mrowka i Paula. Övriga bäst placerade svenskar blev Peter Wrahme, Anders Olsen, Per Arne Johansson och Lennart Magnusson med respektive besättning. Närmaste svensk därefter blev Pontus Johnsson med besättning, som placerade sig på 19:e plats i träbåten Wilma byggd 1954.

Prisutdelning förrättades vid fredagens regattamiddag, varefter segrande besättning på Cirkeline traditionsenligt skälade i champagne ur Guldpokalen, först med varandra, sedan med närvarande tidigare Gold Cup-vinnare och därefter med samtliga övriga deltagare. Stämningen var på topp och kvällen avslutades med dans.

Besättningen på vinnande Cirkeline – Søren Kæstel, Alex Lindegaard och Erik Andersen – flankerad av Lars-Gustav Dahl och Pehr Ola Pehrsson, Simrishamns Segelsällskap. Foto: Sail Österlen

Svenska mästare fångade i minglet; Hans Hamel (4), Thomas Jeppsson (4) och Lars Persson (1). Foto: Sail Österlen

För genomförandet av arrangemangen hade sammanlagt ett 80-tal ideellt arbetande funktionärer engagerats. Utan dessa krafter och det lokala näringslivets och övriga sponsorerers välvilliga inställning hade evenemanget inte varit möjligt att genomföra för en arrangör av Simrishamns Segelsällskaps

storlek. Stort tack till alla som genom sitt deltagande eller på annat sätt bidrog till ett minnesvärt Folkbåtsäventyr i Simrishamn sommaren 2018. Särskilt stort tack till Sparbanken Syd, Simrishamns Varv och Simrishamns kommun.

Välkomna åter.

Resultatlistor och ett stort antal bilder från evenemanget finns tillgängliga på www.sailosterlen.se.

Använd gärna dessa för Nordiska Folkbåtens bästa. Vid publicering vänligen ange Sail Österlen som källa.

PEHR OLA PEHRSSON

Seglarpaviljongen i Simrishamn. Foto: Sail Österlen

Deltagande folkbåtar förtöjda i Simrishamn. Foto: Sail Österlen

Våra partners

Sparbanken Syd

event in skåne

part of business region skåne

ÖSTERLEN
Salana

Reimans Bröd
Sjogårdsbröd

ÖSTERLENBRYGGARNA
ANNO 1953

IT Syd

FRITID ÖSTERLEN
SIMRISHAMN

 IKC FONDER

ASPEN
Fuel for professionals

HAMEL SAILS

 simrishamns
bostäder

 Nordic Sugar
Member of Nordzucker Group

 EL
BYGG
DRIFT
MÅLERI
FASTIGHETER
www.hkm.nu 0414 - 174 80

 **Simrishamns
varv**

 **GÄRSNÄS
BIL AB**

 DLT.nu
DIREKT LOGISTIK & TRANSPORT SVERIGE AB

 **KIVIKS
MUSTERI**

 ÖSTERLENS KRAFT AB

SM 2019 på Rasta, 22-24/8

Foto: Holger Ellgaard

Så, äntligen, är det bestämt om nästa års SM. Det 55:e i ordningen. På Rasta, på Björkfjärden alldeles i närheten av Stockholm. Seglingarna arrangeras av SSS, Stockholms Segel Sällskap, tillsammans med Svenska Folkbåtsförbundet.

Rasta är en klassisk och mycket aktiv seglingsarena. Björkfjärden är stor och där finns alla historier om mycket hårda vindar till totala bleken. Den delen kan vi inte göra något åt mer än att hoppas. Vi kan hoppas på att få så fina förhållanden som vi hade vid höstens seglingar på "Björken". Strålande sol o gott om vind (till slut). Under min "segelkarriär" har jag varit med om att bryta två master. Båda gångerna på Björkfjärden. Dock bör påpekas att detta var med Starbåt där risken för mastbrott är något större än i vår kära, trygga, Folkbåt.

På land och i hamn erbjuder Rasta allt!! En fantastisk o väl skyddad hamn,

stora uppställningsytor på land med pelarkran, truck och två mastkranar. Pelarkranen är lite i lägsta laget för en Folkbåt på trailer, det funkar men det är precis. SSS har lovat att se över denna del så att det fungerar enklare.

På holmen finns en alldeles utmärkt restaurang med en helt sagolik utsikt och där i närheten finns också möjlighet att hyra bra och enkla boenden.

Möjlighet till andra boenden finns också i närheten.

Vi jobbar också på att få ihop en riktigt bra o spännande social del där vi kan nämna att det klassiska Birka inte ligger så långt därifrån. Vi får se vad vi får ihop när det närmar sig. Den sociala biten inom Folkbåtsgänget brukar ju, oavsett Birka, inte vara det stora problemet. Tvärtom, är det ju en av de fina sakerna med att tillhöra Folkbåtsgemenskapen.

Vi hoppas på att få ihop ett stort gäng, självklart, och vi kommer att

jobba hårt för att få dit många båtar som kanske inte alltid är så aktiva kappsegelare.

Att det kommer båtar från andra delar av Folkbåtssverige tycker vi är självklart och vi lovar också, att i mån av möjlighet hjälpa till med det som funkar vad gäller transporter etc. Vi hoppas också på båtar ifrån våra grannländer och några har redan nu visat sitt intresse. Vi har försökt att lägga vårt SM så att det inte krockar med några andra större evenemang.

Mer detaljerad information kommer senare.

Kära Folkbåtsvänner, se redan nu till att lägga in detta i era almanackor.

Har Ni frågor så är ni hjärtligt välkomna att ringa mig på 070 5170949 eller mejla en fråga på ht@enerplan.se

HANS TORLÉN
Kappseglingsansvarig
Svenska Folkbåtsförbundet

Sandhamn i Folkbåtshjärtats djup

Solvarmt

Av alla platser i skärgården är för min del Sandhamn det mest besökta, då jag har båten på en marina öster om Stockholm. Distansen är lagom, det är ofta slör ut, sol i sittbrunnen och enkel navigering.

Visst, väl framme kan det bli att vänta på plats och stressigt att lägga till. Men med en Folkbåt som min i trä, och i skapligt skick, erbjuds ofrast plats, det har till och med hänt att någon busvisslat och ropat - lägg dig här!

Väl förtöjd gillar jag atmosfären, folkmyllret, den sevärda naturen och alla intressanta möten. Det hindrar inte att Folkbåtsseglare kan få antingen något soligt eller något frostigt i blicken när Sandhamn kommer på tal. Vissa skyr Sandhamn för att de anser att där är snobbigt, skrånigt, dyrt. Så är det, folk som vill bli sedda har Ostkustens seglarmetropol som nummer ett att lägga till i.

Men Sandhamn har också mer liv och puls än andra hamnar i Stockholms skärgård. Som att Vårdshuset är öppet året om, inpyrt och plånboksvänligt. Med andra ord är jag Sandhamnsfrälst och varje säsong blir det flera besök, gärna på för- och eftersäsong. Ibland även mitt i juli med mina unga vuxna för att få känna pulsen.

Men plats då, hur gör man? Min special är mot en berghäll med kvällssol på Löckholmen och nära till Baljan - färjan till Sandhamn. Vill du ligga i själva Sandhamn och vara säker på plats, meddelar du hamnkontoret och då kommer en hamnvakt med ribbåt och visar var du kan ligga.

Om du gillar att ligga avskilt, finns bojar på redan. Eller om man blivit till åren fungerar Löckholmen fint med lä, kvällssol, grillplatser, bastu, badklippor och hemlighetsfulla Trollgården.

Stora bryggan

Trouville

Vad mer drar med Sandhamn? Till lockelserna hör horisonten. Att ligga i hamnen längst ut, sticka upp huvudet i ruffluckan på morgonen och spana ut i gattet mellan Skanskobb, Korsö och Alexanderudden ger mig samma sköna frihetskänsla varje gång.

Den hamnen är proppad med mastodontmotorbåtar i juli. Många av bjässarna kör sakta från Danderyd, Viggbyholm och Gåshaga för att spara bränsle och bokar plats i två veckor. Sedan lever ägarna Medelhavsliv, blir sedda och begäpade av turister, som undrar vilka de medelsålders ägarna med unga snäckor är, när undervattensbelysningen tänds, discotånar och skumpan flödar.

Mer rogivande är promenaden tvärs över ön till Trouville. Tallskogen står tät med mest ljung. Resten är sand, sand och åter sand. Det går nästan att villa bort sig bland furorna och kommer du lite mot väster sjunker du ner till anklarna. Dock har Sandhamnsborna lagt ut spångar, enklast är att gå på dem.

De två stränderna i Trouville är rena playan, sydvända, finkorniga, långgrunda och med fina små hällar att sitta på. Plus sikt ut mot farleden och Brandskärgården. I somras hände det att dyningen rullade in och ordnade kroppssurfing till många ungas förtjusning.

Sandhamn blev trendigt på slutet av 1800-talet när beresta sommargäster på Sandhamn tyckte att södra delen skulle kallas Trouville för att ge en fläkt av badorten med samma namn i Normandie. Vilket bör ha passat de framåt markägare, som 1947 byggde sportstugor och sålde till skärgårdslängtande stockholmare.

De lädlika husen finns kvar och kontrasterar mot de lyxiga sommarhusen i Sandhamn och på södra delen av Sandön. På sydsidan har husägarna gjort passager förbi sina

tomter, du får gå i terrängen, men tar dig via omledningen till Västerudd och byn igen. Minst en timma tar en promenad runt Sandön och sedan är det gott att sätta sig i Folkbåtens fina sittbrunn och korka upp lite vitt eller en öl.

Blir du sugen på sällskapsliv finns en del att välja på. Billigast är att ta sig till Sandhamns Bageri och köpa sockerpärliga seglarbullar. På förmiddagar kan du sitta i lä på lotsbryggan i Sandhamnshålet med uppsikt på allt som sker.

Bageriet

Särskilt intressant blir det om seglare fastnar i Sandhamnshålet, där är nästan alltid stiltje. Ifall en skärgårdsbåt kommer samtidigt kan det bli spännande, men aldrig illa. Skepparna har koll, väjer eller väntar tills seglarna får vind eller fart på motorn.

Den mest avspända platsen att sitta på är Dykarbaren. Den är opretentiös och liten, perfekt för en after-sail och en bra plats att träffa folk på. God mat serveras också, de enkla faciliteterna till trots.

Mysigast, genuintast och bästa stället att slå sig i slang med folk på, är dock Sandhamns Vårdshus. "Öppet varje dag sedan 1672" är en tradition, som omtyckte ägaren Lars Wickström håller på. Men ska sanningen fram, har han stängt på julafton och midsommarafton.

På "Vårdsan" sitter atmosfären i väggarna och i gästerna. Särskilt i puben på sensäsongen. Att segla till Sandhamn i oktober, korsa Kanan i mörker, lägga till i lä och äta middag på Vårdshuset är vara lite Cichester.

Paradrätten biff med lök har funnits på matsedeln sedan 1970-talet då morske krögaren Calle Zaar drev Vårdsan. Han kunde skälla på gäster, som vickade på stolen eller beställde omelett istället för strömming. "Gör du så hemma? Och omelett? Det är bara för fruntimmer" kunde han skälla.

Vackrast i Sandhamn är Seglarhotellet, 123 år sommaren 2019. Här har mycket hänt och om väggarna kunde tala, skulle de berätta om Victors spik. Victor (Fors) var storsegelare med 20 man i besättningen och flitig gäst. Men istället för att betala notan varje kväll, betalade han en gång per säsong - med råge. Notorna sattes upp på en spik innanför serveringsdörren och var ett sätt att stötta krögaren Åke Larsson.

På 1980-talet höll nyrika seglare hov på Seglarhotellet, ville bräcka noblessen och särskilt en skandalbyggmästare, som kom först i mål på Gotland Runt mitt i natten. Hotellet hade dukat upp för HKM, som seglade med Aje Philipsson på hans Swan 65 Orm och brukade vara först i mål. Rusig stegade byggmästaren upp och begärde att restaurangen skulle öppna.

- Stängt, sa Åke Larsson. Varpå byggmästaren med sin 80-fotar sa: Hur mycket ska du ha? och erbjöd en saftig

Fri horisont

summa. Efter flera försök gav krögare Larsson upp och besättningen firade tills solen gick upp i nordost.

Idag är Seglarhotellet välhållet som aldrig förr och vill du unna dig en grandios frukost eller middag, är Östra Matsalen med sin atmosfär, en upplevelse. Där hålls varje år två storartade middagar, en efter ÅFOR Classic "Antikrundan" och efter Sandhamnsregattan. Då sjungs och hålls tal till de vackra gamla kryssarnas ära med humor och goda historier från havet.

Trivsamt är också att flanera genom lotsbyn med sitt husgrytter, snickarglädje och illustra punschverandor. Här går de få hus som säljs, för många miljoner och renoveras för än mer exotiska belopp.

Lika trevligt är att lotsplatsen finns kvar, även om båtmännen hämtar och lämnar lotsarna i Stavsnäs. Och lotsningarna ökar, allt fler fartyg och kryssare tar lots in till eller ut från Stockholm.

Sandhamns mästare på motorer var en man vid namn Björne, vars verkstad låg nedanför Vårdshuset. Hans T-bane-skylden på gaveln sades leda till en gång under vattnet till tornet på Lökholmen. Men det var bara ett aprilskämt. Idag är buttre Björne och skylden borta. Vårdshuset med Lars Wickström köpte huset 2016,

renoverade och har nu skärgårdens vattennärmaste konferensställe.

Folkbåtsseglare brukar tycka att KSSS tar bra betalt och inte sköter kringarrangemangen i Sandhamn. Men nya krafter med glimten i blick är numera seglingsledare och dessutom fungerar banorna även i kuling. Det såg jag i somras när lätta J/70 bemästrade förhållandena utanför Sandhamn.

Så vem vet, om något är kanske vi får ett nytt SM i Sandhamn? Om inte annat för att saluera Evert Taube och Sven Salén, det var ju i Sandhamn dessa Folkbåtsfränder seglade för snart 80 år sedan.

CURT GELIN

Sandhamn

Läge: 36 M Öst Ränthästrappan

Antal gästplatser: Ca 400

Hamnavgift: 300 kr/natt

Sevärdheter: Folklivet, Seglarhotellet, Vårdshuset, Trouville, Lotsbyn, Sehlstedtska Huset.

Begivenheter: Solnedgången från Fläskberget, målgången för ÅFOR Classic, frukost på Hotellet, lunch/middag på Vårdshuset, ungdomsmiddag på Monrads, inomhuspoolen i vattennivån, sjögången vid sydostkuling.

BLI MEDLEM I FOLKBÅTSFÖRBUNDET

Du folkbåtsägare som ännu inte är medlem – kom med i vårt gäng.
Och få denna tidning 2 gånger per år, få veta vad som händer i Folkbåtsvärlden, kunna delta på våra träffar och stötta Folkbåtssegling i största allmänhet.
Enklast blir Du medlem via vår hemsida: <http://www.folkbat.se/medlemskap.html>
Årsavgiften är 300:– Plusgiro 437 58 45-7, Svenska Folkbåtsförbundet

Välkommen

www.folkbat.se

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande:

DONALD BRATT
Sjöviksvägen 9
144 61 Rönninge
Tel: 08-534 40 332 (hem)
donald.aa.bratt@gmail.com

Vice Ordförande:

SVANTE SVENSSON
Norra vägen 9
302 31 Halmstad
Tel: 035-13 35 14 (hem)
svante.r.svensson@telia.com

Kassör och medlemsregister:

GÖRAN SVENSSON
Heleneborgsgatan 44 B
117 32 Stockholm
Tel: 070-592 01 26
svensson@gs-elektronik.se

Sekreterare:

HÅKAN HÅKANSSON
Västra Vallgatan 17
271 35 Ystad
Tel: 0708-117210
hh.sbk@tele2.se

Teknisk ansvarig och mätchef:

PER-ARNE JOHANSSON
Erik Dahllbergsvägen 95
374 38 Karlshamn
Tel: 0454-311 62
pajohan@gmail.com

Tävlingssekreterare:

HANS TORLÉN
Sjökvärnsbacken 12
131 71 Nacka
Tel: 070 5170949
ht@enerplan.se

Övrig Ledamot:

ROLF UPPSTRÖM
Dragonvägen 2
459 32 Ljungskile
Tel: 0734052233
rolf.u@hotmail.com

NFIA technical chairman:

LENNART MAGNUSSON
Näsets Vinkelväg 12
421 66 VÄSTRA FRÖLUNDA
Tel: 0708 609900
lennart.magnusson@me.com

Redaktörer för Folkbåtsnytt:

GÖRAN SVENSSON
Se styrelse
PER HÖRBERG
per.hrberg@samutveckling.se
HANS MELCHERSON

Ansvarig utgivare:

DONALD BRATT
Se styrelsen

KONTAKTPERSONER

Blekinge

PER-ARNE JOHANSSON
Se styrelsen

Halmstad

SVANTE SVENSSON
Se styrelsen

Ostkusten

GÖRAN SVENSSON
Se styrelsen

Västkusten

ROLF UPPSTRÖM
Se styrelsen

Skåne

HÅKAN HÅKANSSON
Se styrelsen

Webmaster

ALEXANDER BRATT
ascbratt@gmail.com

Förbundsmätman

PEHR OLA PEHRSSON
Kupolgatan 8
271 36 YSTAD
Telefon 0411-14859,
070-8577609
pehr.ola.pehrsson@telia.com

Svenska Folkbåtsförbundet (SFF) är en ideell organisation som har till ändamål att tillvarata svenska folkbåtsseglarens intressen i och utanför Sverige.

Förbundet är uppdelat i regionala Flottiljer, som skall verka lokalt för sina seglare. SFF är anslutet, dels som ett klassförbund till SSF – Svenska Seglarförbundet och dels till NFIA – Nordic Folkboat International Association, som är folkbåtsseglarnas internationella organ.

Redaktörer för detta nummer av Folkbåtsnytt är: Hans Melcherson, Göran Svensson och Per Hörberg

Nummer 1/2019 kommer i brevlådan i mitten av april.

DEADLINE ÄR DEN 20 MARS.